

Ekspertutvalget om klimatilpasning

Overrekkelse

Klimahuset, Botanisk hage i Oslo. 18. Juni 2026

Ekspertutvalget

Ingrid Hjort

Postdoktor, Handelshøyskolen BI

Kine Josefine Aurland-Bredesen

Førsteamanuensis, Handelshøyskolen, NMBU

Halvor Dannevig,

Ledende seniorforsker og forskningsleder, Vestlandsforskning

Kristine M. Grimsrud,

Seniorforsker, SSB

Atle Harby,

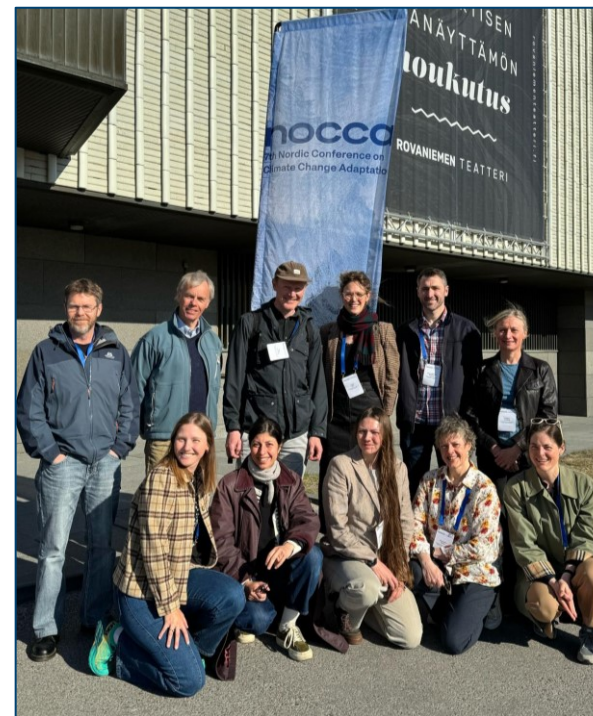
Seniorforsker, SINTEF Energi

Gunn-Britt Retter,

Leder av Arktisk- og miljøavdelingen, Samerådet

Asgeir Sorteberg,

Professor, Universitetet i Bergen

Nordisk Klimatilpasningskonferanse
Rovaniemi, Finland

Nesbyen kommune m/NVE

Lakselv, Mearrasiida - et sjøsamisk senter

Hvorfor vi ikke svarer på hva klima koster Norge

Avgrensninger

1. Mulig å gjøre noe med
2. Vær og klima i Norge
3. Etablert i litteraturen
4. Samfunnsøkonomisk metodikk

Mandat og føringer

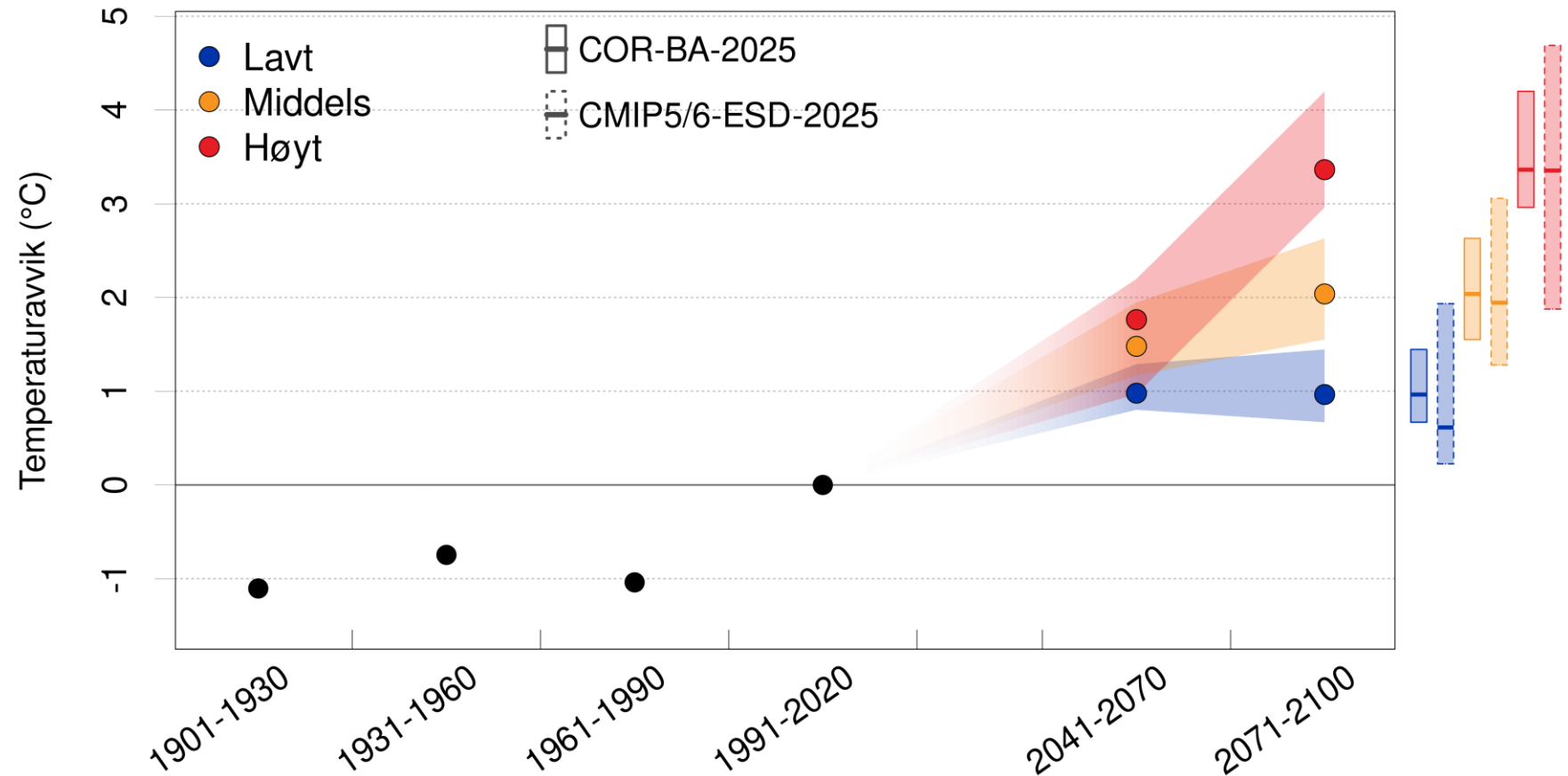
Fremskaffe kunnskap om **samfunnsøkonomiske konsekvenser** av klimaendringene i Norge for utsatte områder

3 scenarier

2 tidshorisonter

Noen utsatte
samfunnsområder

Et nasjonalt perspektiv

Problemforståelse

Hva er problemet?

Klimatilpasning er respons til et endret klima

Hovedbudskap

Mye klimatilpasning vil i stor grad skje av seg selv

Statens rolle er å redusere barrierer

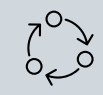

Nasjonalt nivå

Statlige myndigheter

Styringssystem
Prinsipper
Statlige
planretningslinjer

Regionalt nivå

Statsforvalter og Fylkeskommunen

Veiledning,
oppfølging og
samordning

Kommunalt nivå

Førstelinjen i klimatilpasningen

Planverk

Analyser og
evaluering

Privat nivå

Husholdninger og næringsliv

Velge
løsninger

Løsninger er svært heterogene, lokale og kontekstspesifikke

Klimatilpasning

Alle har et ansvar

Metodiske forskjeller

Ulikt tyngdepunkt

Globalt

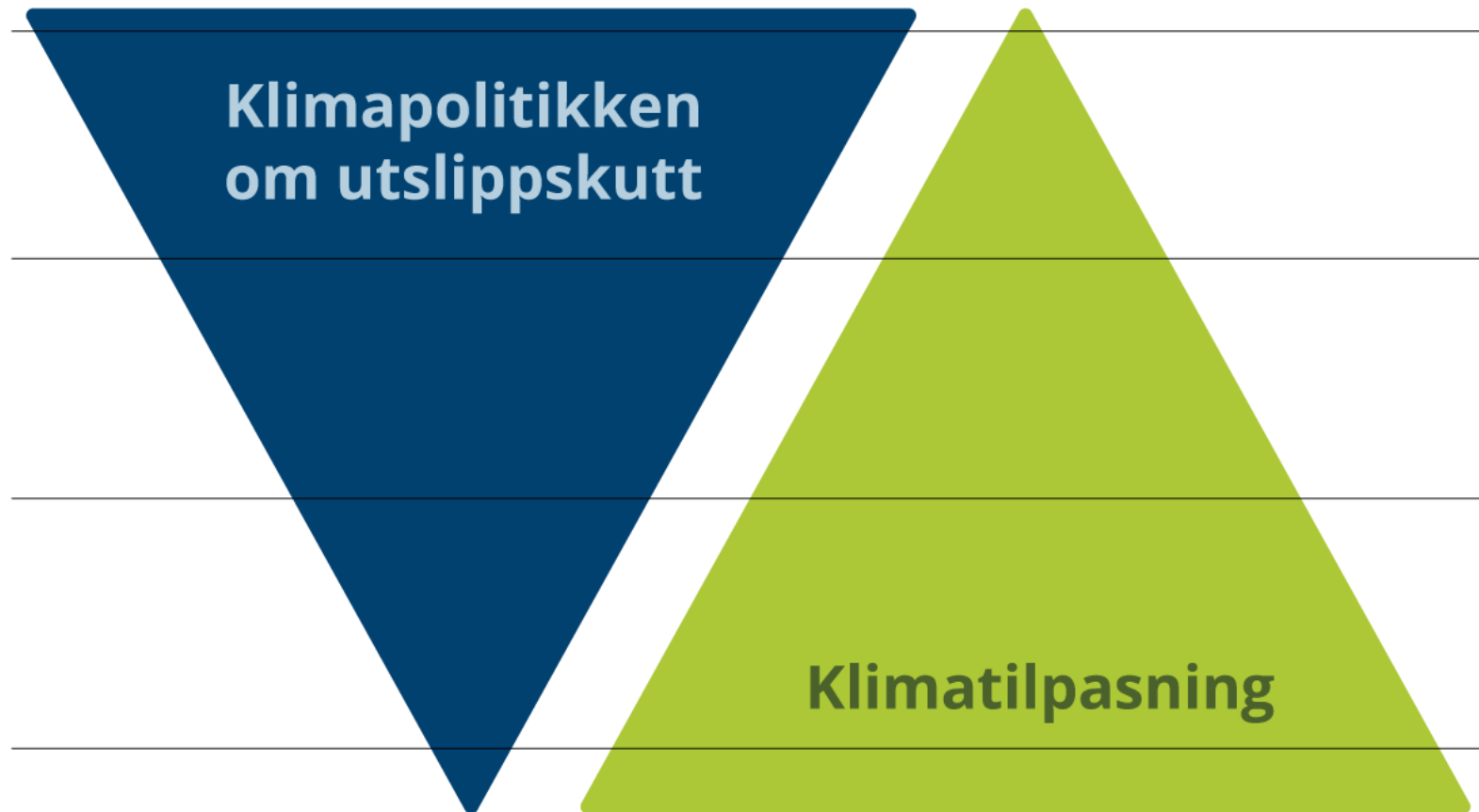
Nasjonalt

Regionalt

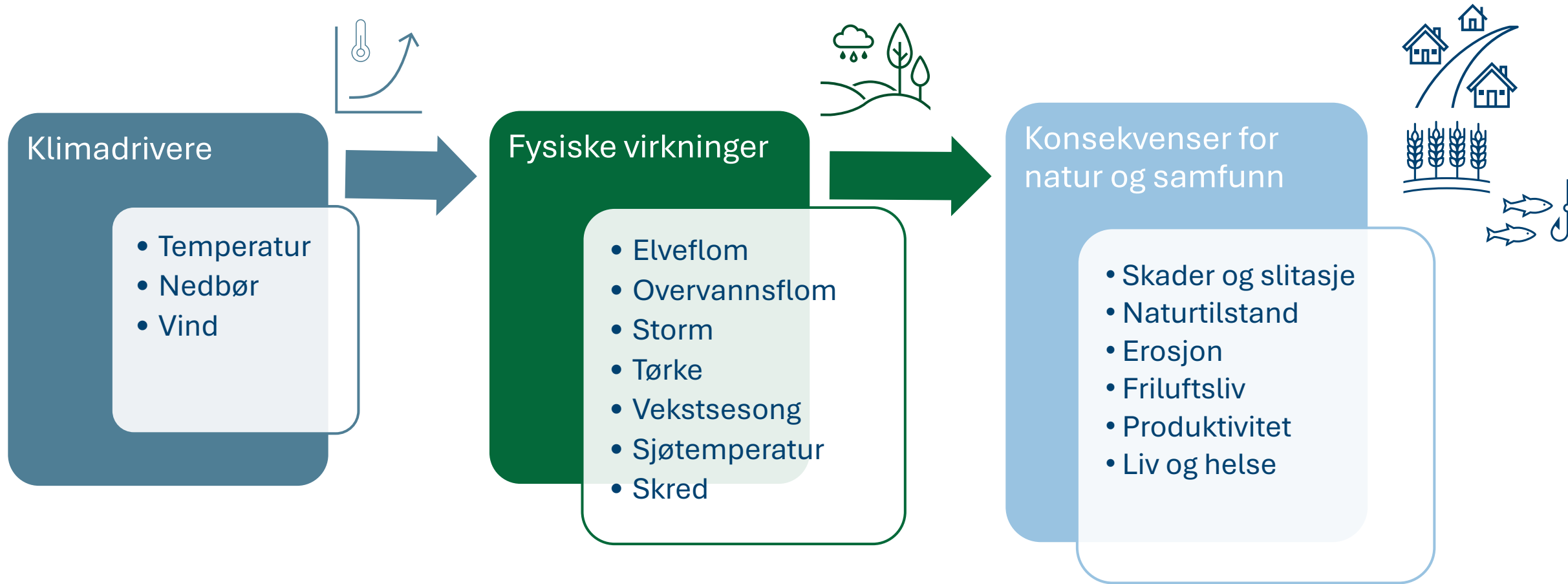
Lokalt

Analyse

Sammenhengen

Eksterne analyser

Litteraturgjennomgang

- Samfunnsøkonomiske virkninger av klimaendringer i Norge - (Rosnes mfl., 2025)

Makroøkonomisk analyse

- Makroøkonomiske konsekvenser av klimaendringer for norsk økonomi (Bye mfl., 2026)

Skaderisiko-analyse

- Framtidige skadebeløp etter overvannsfloam for bygninger i Norge (Kolstø mfl., 2026)

Effekt av naturskade på husholdninger

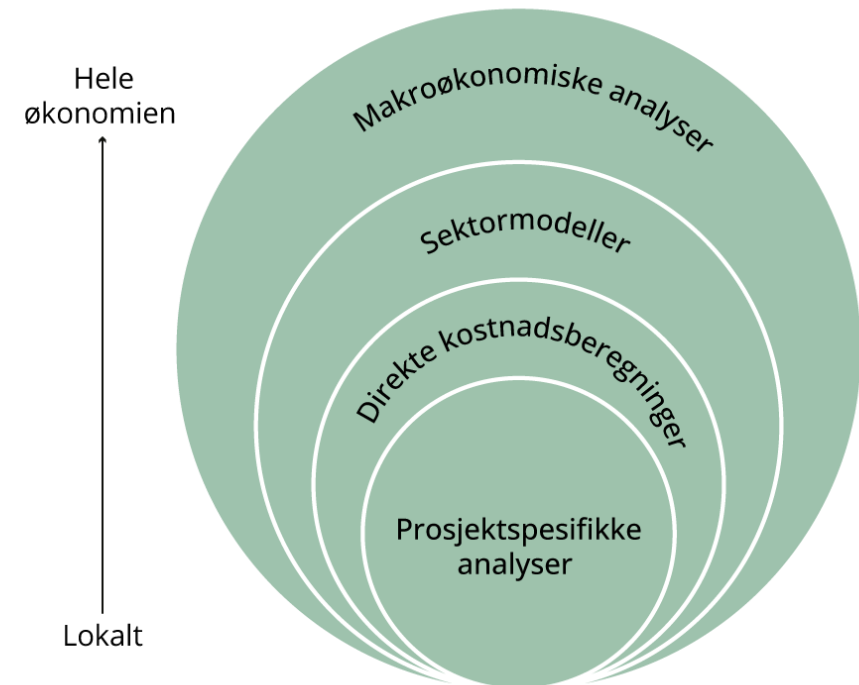
- Hvem bærer naturskaderisiko? Effekter av naturhendelser på norske husholdninger og risikodeling i naturskadeforsikringen (Espegren, 2026)

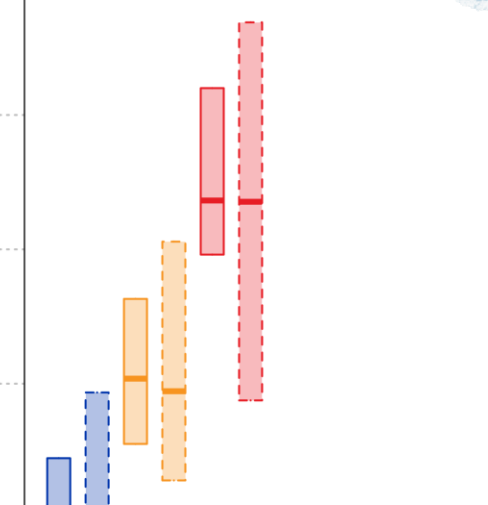
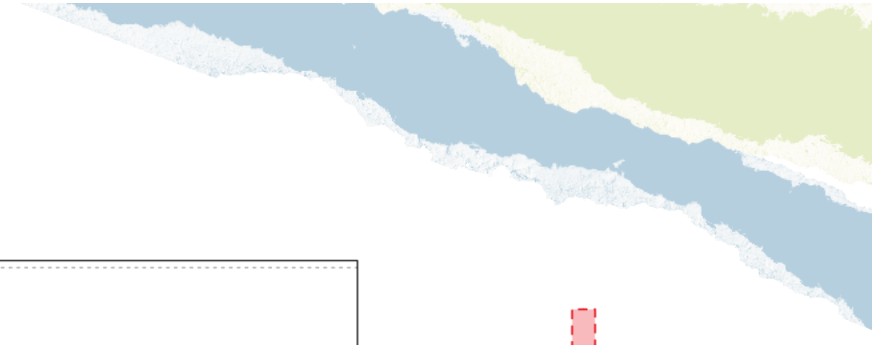
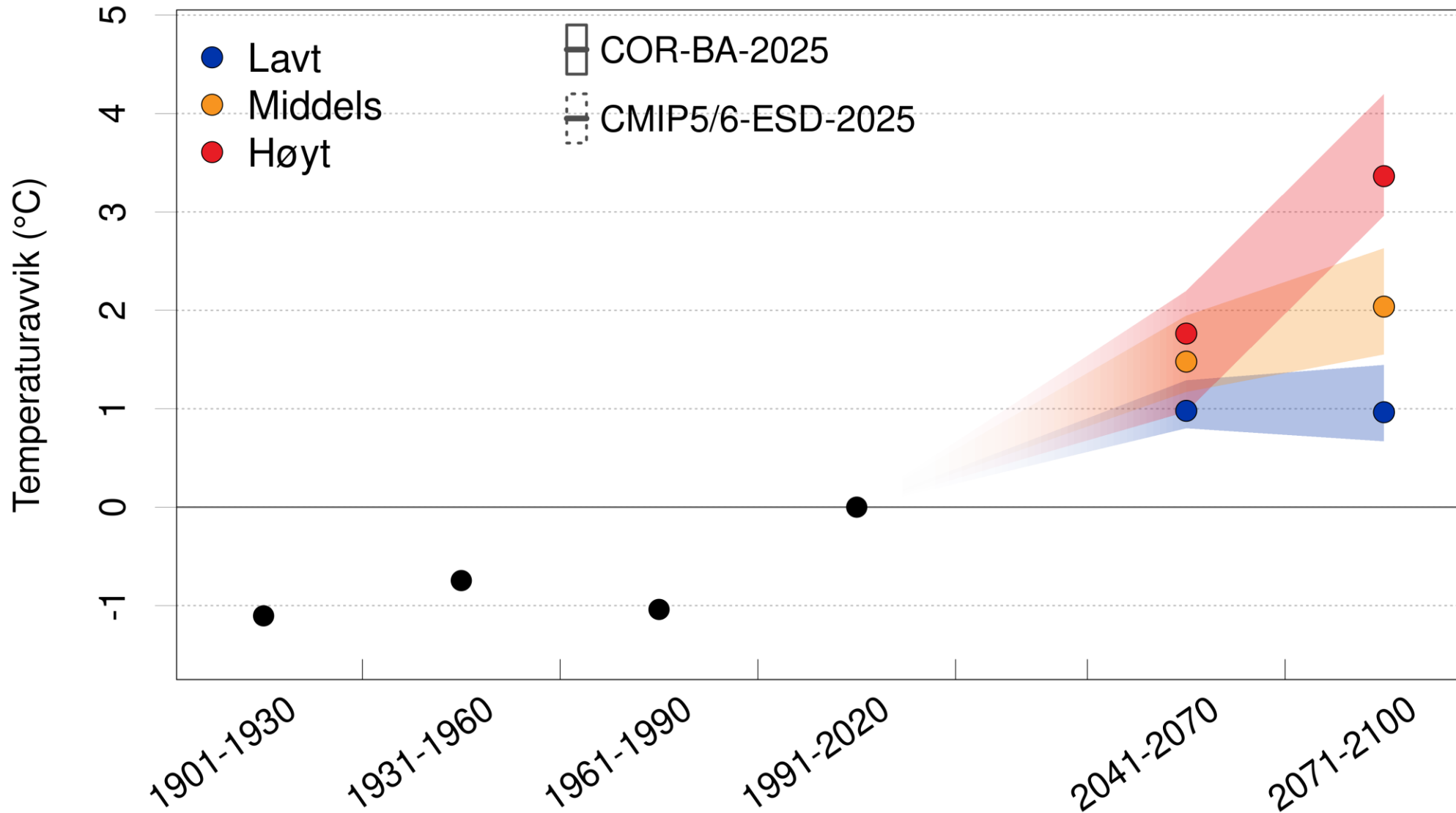
Klimatilpasning av økosystemer

- Utredning om klimatilpasning av natur i Norge (Oslo Economics, 2026b)

Klimaendringer i Sápmi

- Klimaendringer i Sápmi – erfaringer og perspektiver på konsekvenser og mulige tiltak for samisk kultur, næring og samfunn (Sundnes mfl., 2026)

Alle
samfunnsområder

Avhengighet av:

Naturmiljø

Bygget miljø

Internasjonal
handel

Utvalgte samfunnsområder:

Økosystemer

Husholdninger og befolkning

Tradisjonell urfolksnæring

Jordbruk

Skogbruk

Fiskeri og havbruk

Kraft

Samferdsel og transport

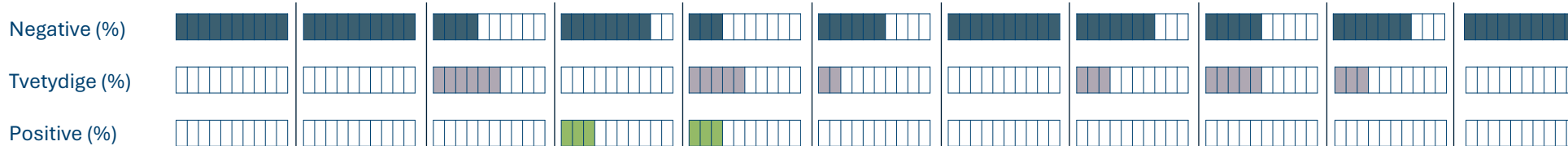
Vann og avløp

Reiseliv

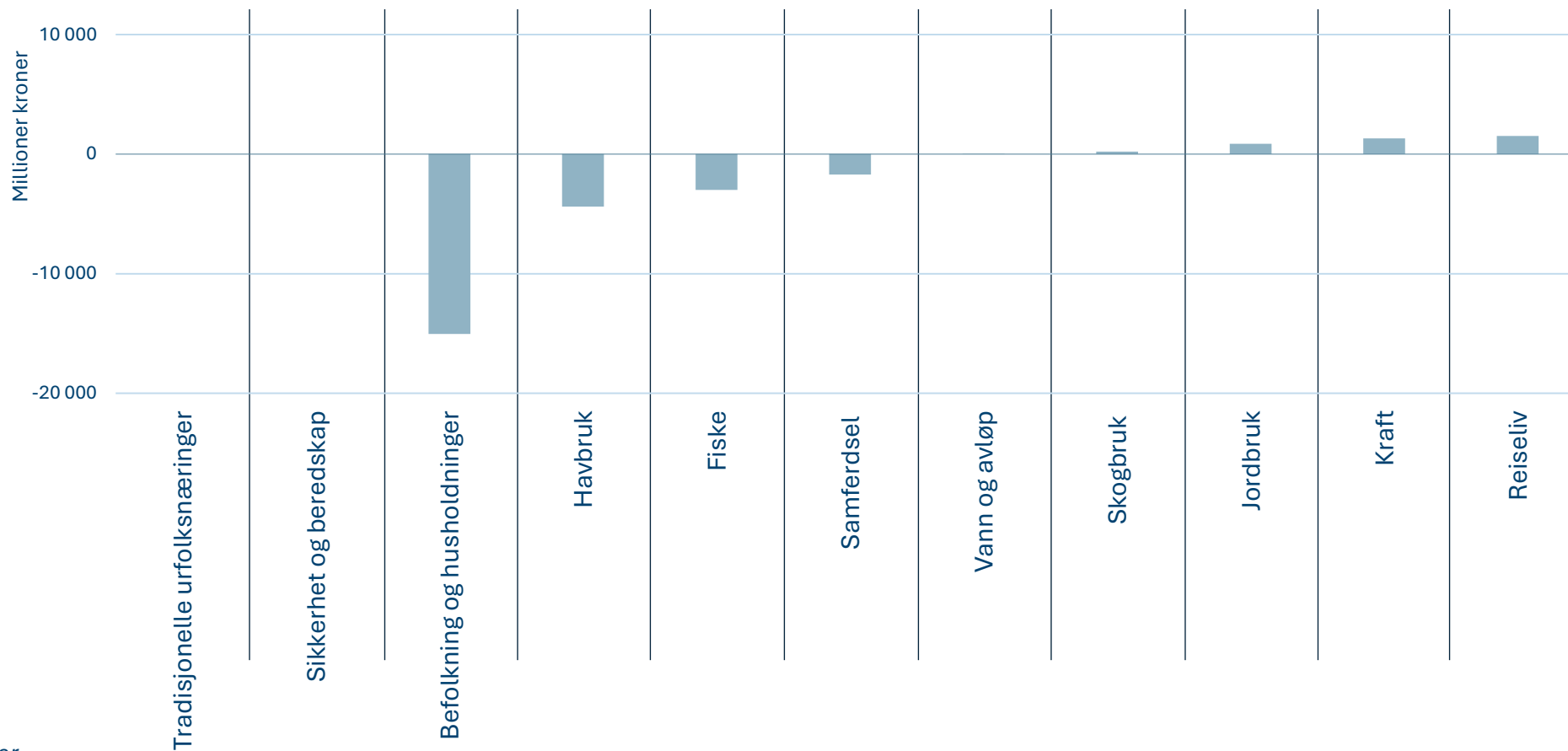
Samfunnssikkerhet og beredskap

HØYT 2100

IKKE-PRISSATTE VIRKNINGER

PRISSATTE VIRKNINGER

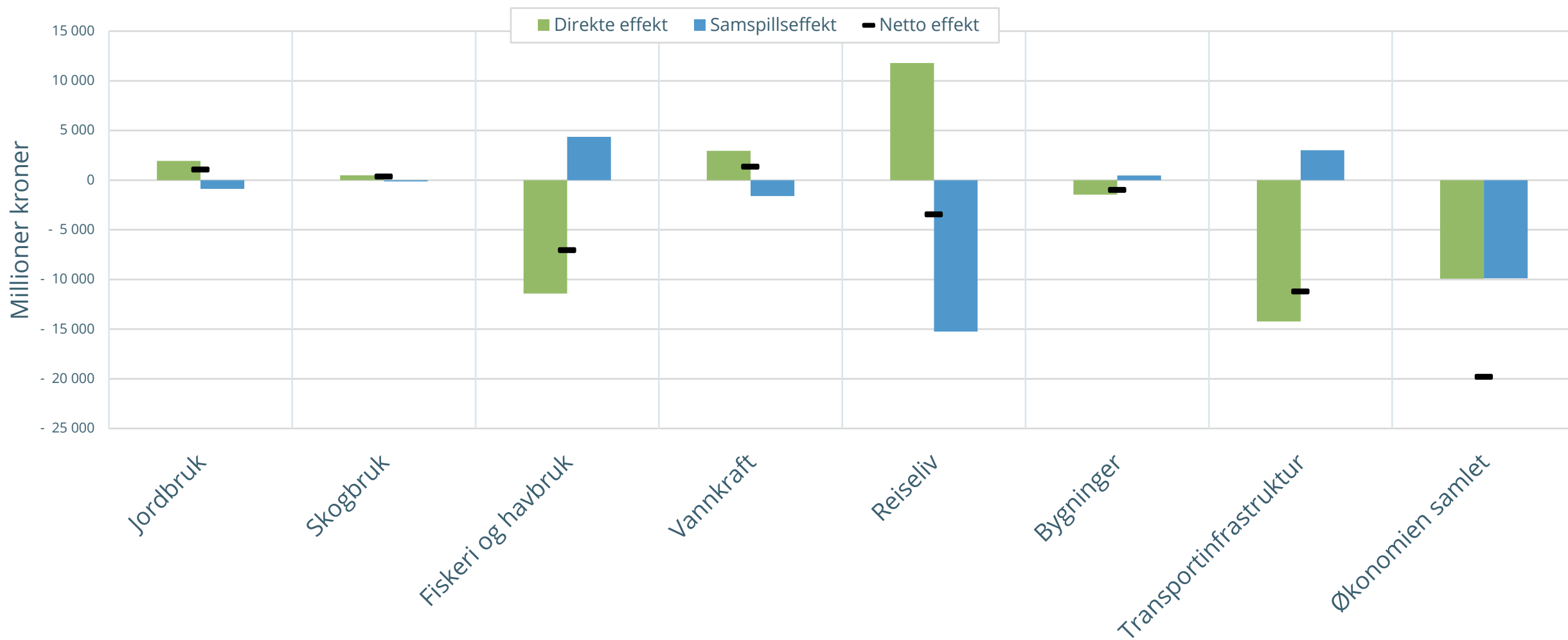

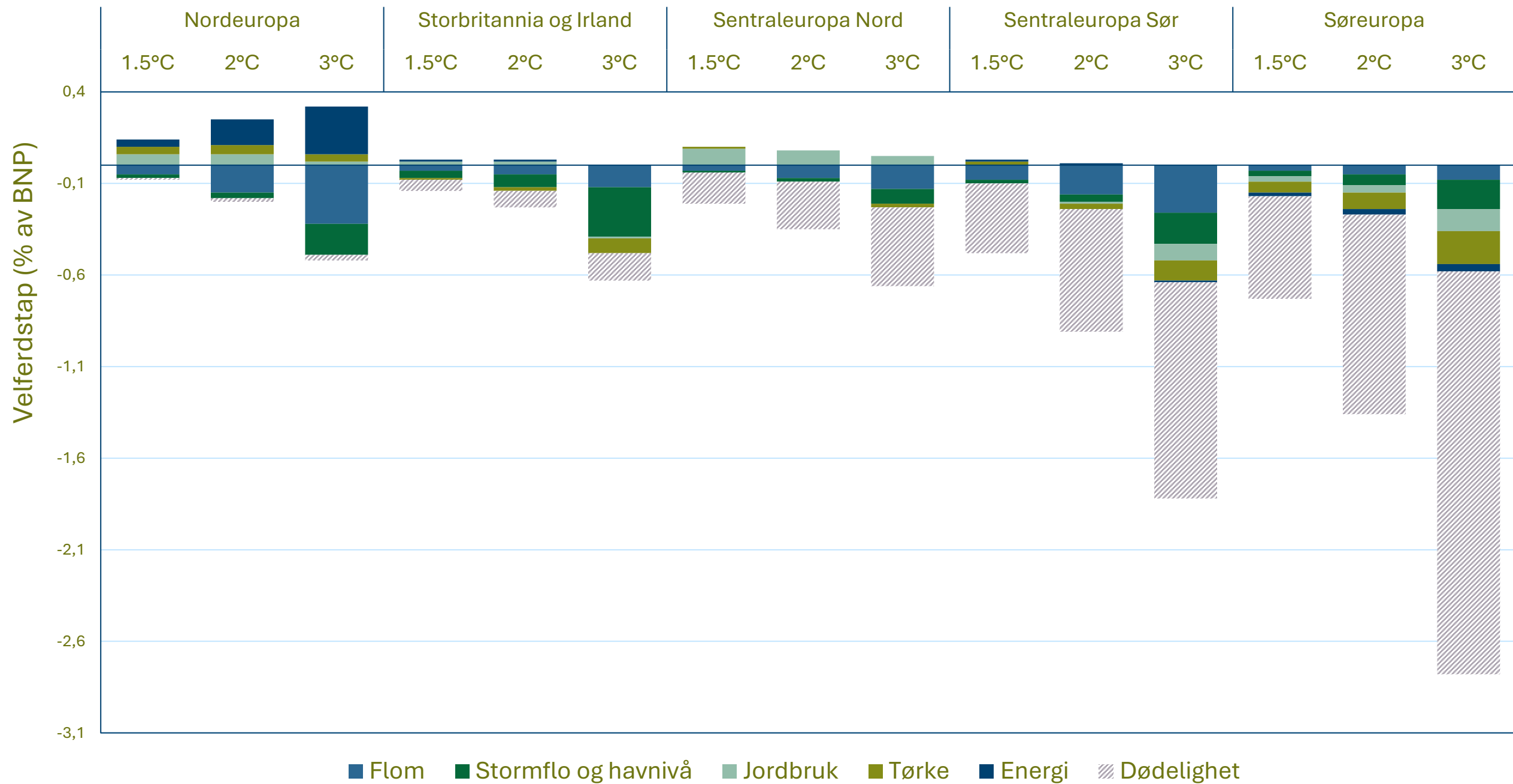

Konsekvenser

Makromodellering. Høyt 2100

Tilnærming:

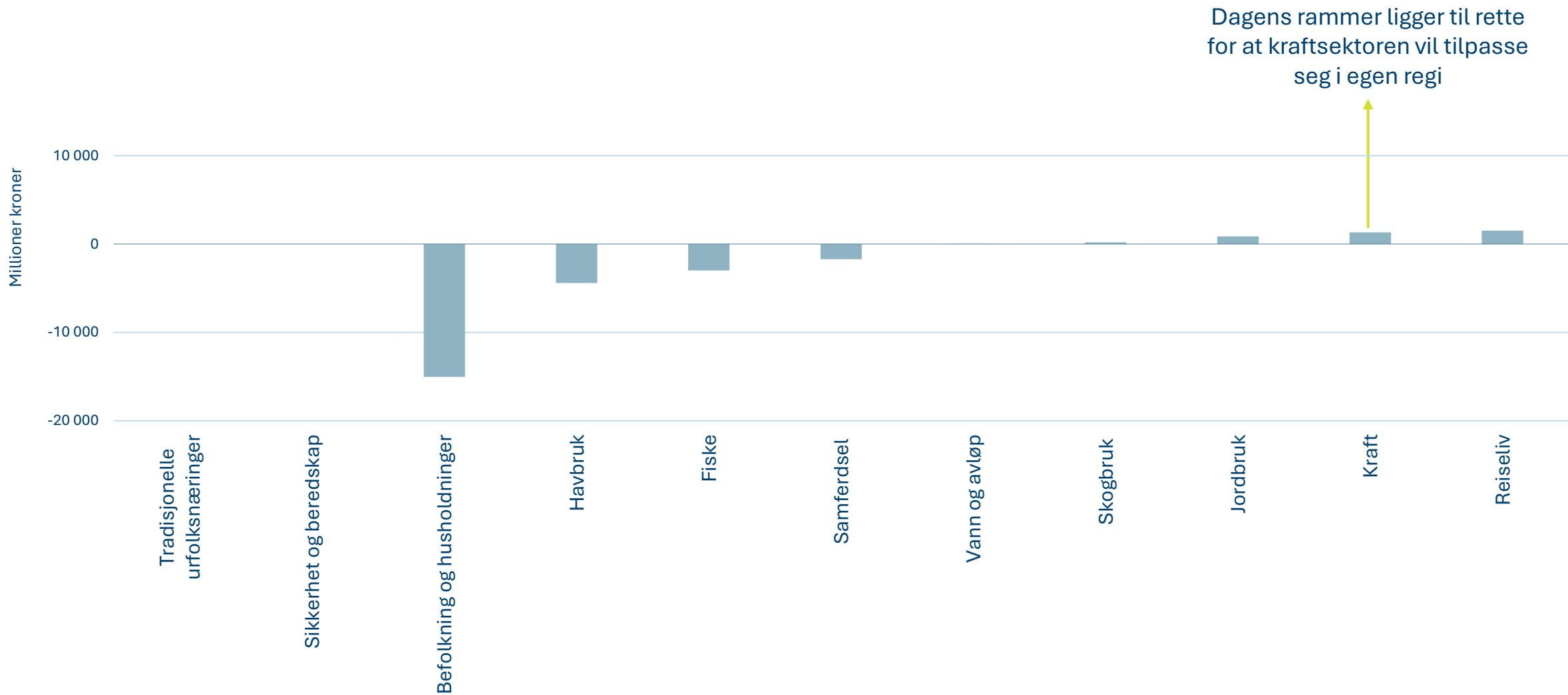
Klimatilpasning i samfunnsområdene

Anbefalinger (et utvalg)

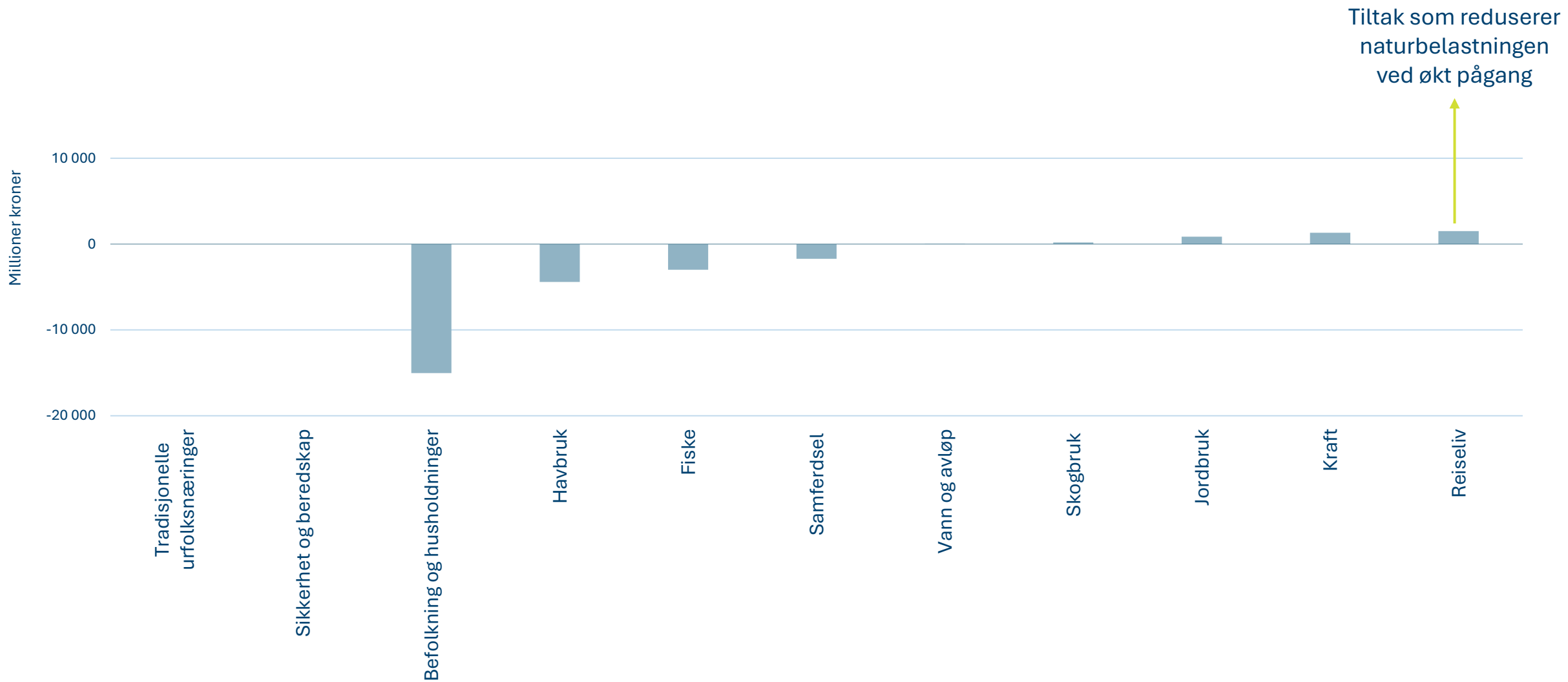

Tiltak

Tiltak

Tiltak

Bedre kunnskap om konsekvenser av klima på primærnæringene.
Uavhengig offentlig finansiert forskning for å balansere kunnskapsgrunnlaget

Millioner kroner

10 000
0
-10 000
-20 000

Tradisjonelle
urfolksnæringer

Sikkerhet og beredskap

Befolkning og husholdninger

Havbruk

Fiske

Samferdsel

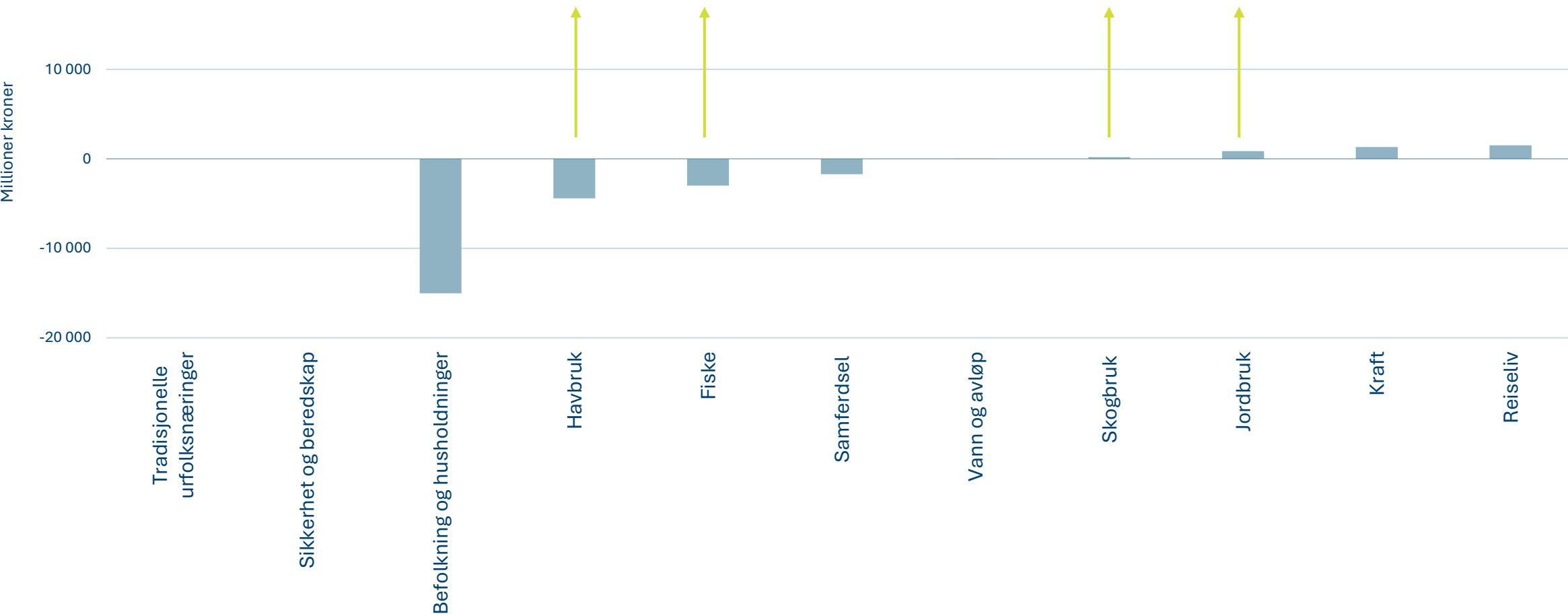
Vann og avløp

Skogbruk

Jordbruk

Kraft

Reiseliv

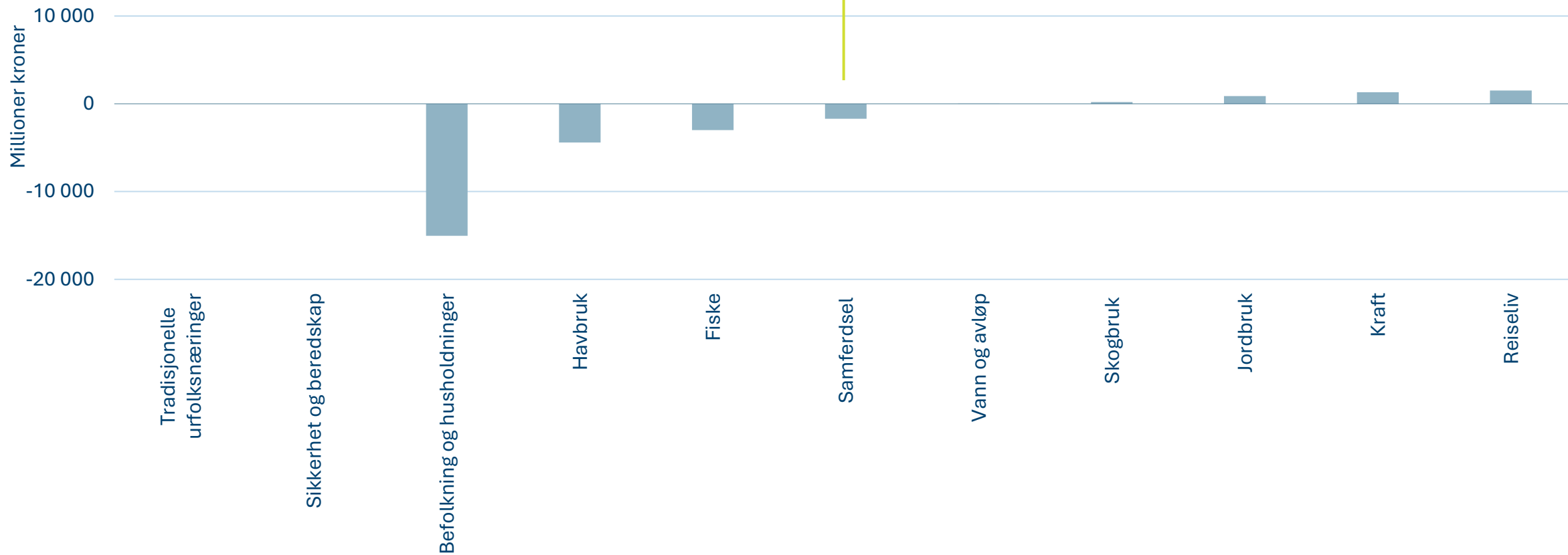

Tiltak

Vedlikehold og styrking av eksisterende infrastruktur
må vurderes på lik linje som investering i nye prosjekter

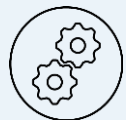
Den nasjonale klimatilpasningspolitikken

Anbefalinger (et utvalg)

Tiltak

Koordinering og styring

- Innarbeide klimatilpasning i **Statlige planretningslinjer**
- **Ikke slå sammen** natursats, klimasats og tilpasningstilskudd

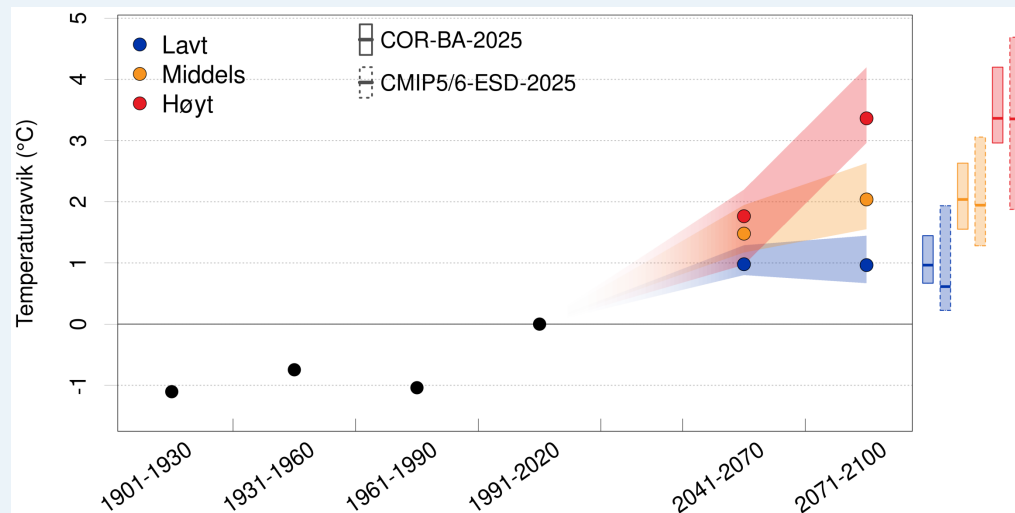

Tiltak

Håndtering av usikkerhet

- Koordinere etter et temperaturmål og ikke et **føre-var scenario**

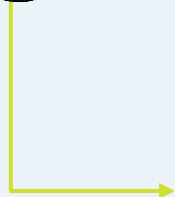

Tiltak

Forsikring, fordeling og insentiver

- Bevare **solidaritetsprinsippet** i naturskadeforsikringsordningen
- Gjennomgå **ansvarsfordelingen** ved relokalisering, mellom forsikringsselskap, privatperson og kommune

Tiltak

Kunnskapsbasert og lærende tilpasning

Bedre systemer for innsamling og tilgjengeliggjøring av data

- Videreutvikle **Kunnskapsbanken** under DSB
- Myndigheter må kartlegge og rapportere **egne kostnader**

Kunnskap

Asgeir Sorteberg

Utvalgets tilnærming – Tre trinn

Innsamling av data, overvåkning, forskning, brukermedvirkning, rapportering og evaluering

Bearbeidet informasjon, veiledere, kart, statistikk, tilgang på databaser og varsling

Kompetanse og ressurser hos mottaker

Beslutning

Anbefalinger – Et utvalg

- Styrke statlig finansiering av forskning på samfunnskONSEKVENSER.
- Etablere systemer for å måle og evaluere klimatilpasningstiltakene vi har gjort.

- Etablere et nasjonalt knutepunkt for innsamling og deling av data om skader og kostnader på grunn av naturskade og kostnader og gevinster av klimaendringer.

- Styrke veiledning av kommuner i klimatilpasningsarbeidet.

Økosystemer

Kristine M. Grimsrud

Utvalgets tilnærming

Klimatilpasning av natur: Utvalgets anbefaling

Opprettholde naturens egen tilpasningskapasitet

Reduser samlet
belastning på
naturen

Synliggjør kostnaden
ved naturinngrep

Bruk restaurering,
skjøtsel og
naturbaserte
løsninger

Ekspertutvalget om klimatilpasning

Overrekkeelse

Klimahuset, Botanisk hage i Oslo. 18. Juni 2026

